

Մ Է Տ Մ Յ Ը

Հ Ա Գ Ը Գ Է Թ

Սէտայը Հագըգէթ շիմոյիք Հափթատա
իբի, Եանի Չարչէմպիւն վէ ճուստա էր-
թէսի կիւնէրի նէշր օլունաճագ տըր .
Ապօնէ իշիւն, Չագմագճըլարտա Յակոբ-
եան-իւնընտա Յ նումէրօլու օլոպա միւ-
րաճատթ իյլէ մէլէրի :

Իշպու Սէտայը Հագըգէթին
Սէնէլիյի փէշին, պիր Լիրա Դրշ. 100
Ալթը պըրը իւշ Մէճիտիյէ » 60
Իւշ պըրը » 35
Պիր նուսիթսի » 1
Տաշրա իշոււն բօսթա իւճրէթի զամմ օլուր :

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹԻՓԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 19 ՁՍԲԵՄՊՈՒՅ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

6 ՄԱՅԻՍ 1870

Մ Ի Լ Ի Յ Է

Պու կիւնէրտէ մուխալիֆ Էֆընար-
տէ պուլունանլարըն լիսանընտա կէ-
զէն ըրիւյէթէ նազարէն կէօյա Բօմա-
տա Բաբա Հագըգէթէրի Էմիր միւճի-
պինճէ Յունկար 25 Յայտարարութիւ-
նը Սուրբ Ժողովքա գօնուլուպ շայա-
նը գապուլ Հիւքմ օլունտուքտան մա'ա-
տա, մուխալիֆ Էֆընարտէ պուլունան-
լէր տալի հիւ պիր վէճն իլէ մէզնէպ-
ճէ պիր թէօհմէթտէ պուլունամարշ օլ-
տուգլարը գալլի գարար գըլընըպ միւ-
ճիւպիւնճէ Հասուն Էֆէնարի Հագըգէթ-
լէրի թարափընտան պա թէլէկրաֆ ա-
սիթանէյէ պիլտիլիլմի տիր : Պու մա-
գուլէ արաճիփլէրին նէշրի տալա է-
հէմմիթէ շայան օլմարդտան մաա-
տա, մուխալիֆ Էֆընարտէ պուլունան-
լէր Հագըգէնտա պուլունտան ագթմմրօ-
մանըն թալմուր հարէքթի, վէ իլէ-
րուտէ տալի վուգու պուլունաճագ օճ
ավամիրի գալթիլէրի մայլիմիւմիւզ օլ-
տուղու ճիհէթլէ, հալաթիսի մէզպու-
րէ պաղը Էսհապը զարազըն պէյնէլ
միլլէթ Էֆընարը ֆէստաթիլէրինի
իճրա էյլէմէքտէն իպարէթ օլտուղու
պէյանիկնէ իպթիտար գըլընտը :

ՍԷՏԱՅԸ ՀԱԳԸԳԷԹՅԷՆ

ԼԱԳԸՐՏԸ ԱՂՆԱՅԱՆԱ ՍԷԼԱՄ

Իշ պու մուպաշասամըր օգուլա-
ճագլարա Էվլէլ պէ Էվլէլ շունու ըէ-
ճա իտէրիլ քի, օգումայա պաշա-
մազտան պիր քէրրէ գալպլէրինի էյի-
տէն թէճէսսիւս իթսիլէր, վէ պագ-
սընլար կէօրսիւնլէր քի, գալպլէրինի
ատալէթ վէ հագգանիյէթ մի իպթի-
լա իթմիլ, զարազ իւ նէֆսանիյէթ
մի :

Ղարազ վէ նէֆսանիյէթ ըստն
թանըմազ . չիւնքի ըստնուն ինքեա-
րը տըր, զարազ իւ նէֆսանիյէթ վու-
րուր գըրար էօլտիլիւր, իսկեաթ,
միւզաթէրէ գապուլ իթմէլ . տաա :

լէթ վէ հագգանիյէթ, ըստն տուր .
իշթէ իսպալը :

Պու գատար վագըթտան պէրու,
Հասուն Էֆէնարի մուխալիֆ օլան
կիւրուհ, պինլէրճէ լիսան, զագէթա,
ըստալէ, թահրիւթ, արղուհալ վէ
միւզէքթէրէլէրինտէ, Հասուն ֆէնա
տըր, զասիպ տիր, միլլէթի պալըր-
տը, միլլէթին վէ տէվլէթին իսպիլի
տիր, պիզի լատին իտէյօր, Տէվլէթը
Ալիյէ թէպապլէրինի Էֆէնա իտէյօր,
միլլէթին Էմլաքինի Էճնէպիլէ վէրի-
յօր կիպի, հէր Էէվմ տահա տիւնքի
կիւնէտէք իտտաա իթմէքտէ օլտուգ-
լարը մալիւմ աիւր . պագալմ պու
պիր ըստն մու տուր, Էօգսա պիր
զարազ վէ նէֆսանիյէթ մի տիր :

Հասունուն հագգէնտա իթթիլէրի
պու իթթիլարա սահիհ պիր շէյ իսէ,
հէր քէս պուլուն պէօյլէ կէօրմէլի ի-
տի : Գալթա գուլէսինի պիր ատամ
նալը կէօրիւր իսէ, հէր ատամ տա
էօյլէ կէօրիւր . նէ գաման պիրի Գա-
լթա գուլէսի եիւքսէք տիր տէր,
վէ օ պիրի ալազ տըր տէրսէ, Գա-
լթա գուլէսի նէ պօյտա իսէ, օ պօյ-
տա օլուպ, հէր քէս կէօղիւնէ պիր
մուալիճէ իթմէլի քի, տօղրու կէօր-
սիւն . իլլէթ գուլէտէ տէյիլ, կէօղտէ
տիր :

Իմօի, օթուզ գըրդ բաբա իլէ
միլլէթտէն իւշ պէշ եիւզ քիշի Հա-
սուն ֆէնա տէյիլ, գուսուրու էյի
տիր տէտիլէրի հալտէ, չիւպհէսիլ
թէճէսսիւս իթմէլի տիր Էաղընըր
հանկը թէրաֆտա տըր . պալթըմըզ-
տան, պու թէճէսսիւս զայլէթ գօլայ
տըր :

Հասուն ֆէնա իսէ, Օթուզ սէքիլ-
լէր վէ թէվապիլէրի էյի տիրլէր :

Հասուն ֆէնա իսէ, Էլպէթտէ քի
Հասունիսթլէր տէ ֆէնա տըրլար . լա-
քին պագալմ քիմ տիր պու Հասուն
նիսթլէր :

Միլլէթիմիլի փիսգօրոսլարըն Էք-
սէրիլէթի, եկեղեցական կիւրուհիւն
Էքսէրիլէթի, վէ ավամը միլլէթին
Էքսէրիլէթի, Գալթա միլլէթի եա-
լընը Սթամպուլտա տէյիլ տիր քի,
պիր գաշ եիւզ քիշի Էքսէրիլէթ սա-

լըլըն, պիւթիւն Անատուրտա Էլլի
ալթմըշ պինտէն զիտտէ Էրմէնի Գա-
թօլիլի վէ իքի եիւզտէն զիտտէ բա-
բա վար քի, հէպ Հասունիսթ տիր-
լէր, վէ քիլիսէլէր վէ ըուհանի իտա-
րէ Էլլէրինտէ տիր . պու պէօյլէ օլմա-
տա մուխալիֆլէրէ հաճէթ գալմազ ը-
տը հէր հափթա բօսթա իլէ բաքէթ
բաքէթ յունուար 25 Գալանուլիւ-
նու կէօնտէրմէյէ վէ իմլա մաթլուպ
իթմէյէ, եալտտ էօթէ պէրու ճա-
լտրդուլթեամբ միսինալարը կէօն-
տէրմէյէ, քի սէյեարէլէրտէն քիւրէյէ
տիւշէն ատէմլէր կիպի շաշըմըշ գալ-
մըշլար տըր, Լաքին պըրազալմ պի-
զի, վէ ալէմի թէճէսսիւս իտիլիմ :

Պիւթիւն Գաթօլիք քիլիսէսինի
ըէիսի Սըրազան Բաբա հագըգէթլէրի,
Հասունա էյի տէյօր . տէմէք քի Օ-
թուզ սէքիլլէր սահիհ իսէ, Բաբա
տա ֆէնա տըր :

Բօմա Սուրբ Ժողովքու Հասունա
էյի տէյօր, տէմէք քի, Սուրբ Ժո-
ղովք տա ֆէնա տըր :

Տիեզերական Ժողովք Հասունա էյի
տէյօր . չիւնքի պու Ժողովքտա տա
Հասուն Էֆէնարի պէօյլէք պիր մէվ-
գիտէ տիր . տէմէք քի Տիեզերական
Ժողովք տա ֆէնա տըր :

Հասուն ալէյհիտէ օլան Էրմէնի
եկեղեցականլարըն հիւ պիր Գաթօլիք
քիլիսէսի տէրունիկնէ գապուլ իթմէյօր,
էյէր հագգ պուլունլարն իսէ, տէմէք քի
պիւթիւն ինկիլիլ, Ֆրանսըլ, Նէմէշ,
Թալիսան վէ սայրը հէր միլլէթին Գա-
թօլիք քիլիսէլէրի ֆէնա տըր :

Իլլապայը քէլամ, ալիքեար տէ-
մէք օլուր քի, էյէր պու Օթուզ սէ-
քիլլէր վէ թէվապիլլէրի էյի վէ սա-
հիհ իսէլէր, միլլէթին եկեղեցական
վէ ալիսարհականըն Էքսէրիլէթի, Ս.
Ժողովք, Տիեզերական Ժողովք, գար-
տինալար, Բաբա, պիւթիւն Գաթօ-
լիքլէր հէպ ֆէնա վէ եալան տըր,
չիւնքի հիւ պիր պուլունլարը գապուլ
իթմէյօր :

Օգուլան գարտաշ, սաղըն զանն
իթմէ քի, պիզ պուլունլարա պիր իֆ-
թիւր իտէյօրու . պուլունլար հէպ քէն-
տի թագրիլլէրի վէ քէլամլարը տըր :

Բաբա պուլունամըշ վէ Էթիլիլի
պիլմէյօր տէյէնլէր, պուլունլարն եկե-
ղեցական վէ ալիսարհականլարը տէ-
յիլ մի տիր . Բաբայը ճէպար
տըր վէ զասիպ տիր տէյի ալէմէ
տիւնքի կիւնէտէք հէր կիւն չիքեա-
յէթ իտէն պուլունլարն եկեղեցական-
լարը վէ ալիսարհականլարը տէյիլ մի
տիր . Բրօքականտա Ս. Ժողովքունու
ալէմէ պէտնամ իթմէյէ գալըշան
պուլունլար տէյիլ մի տիր . Տիեզերական
Ժողովքու մասխարա իտէն, պաշա-
յըրգամայաճագ, տաղըլլար, նիհա-
յէթ էօյլէ պիր Ժողովքուն գարարըն
տա գապուլ իթմէյէ մէճպուր տէյի-
լիլ տէյէն, եիւն պուլունլար տէյիլ մի
Իմօի Հասունուն ֆէնա, վէ Օթուզ-
սէքիլլէրին էյի օլմար իշիւն, լաղըմ
կէլիլ քի, Բաբա, Սուրբ Ժողովք,
Տիեզերական Ժողովք, գարտինալար,
Էպիսկոպոսլար, պիւթիւն Գաթօլիք
եկեղեցականլար վէ հէր միլլէթտէն
եիւզ Էլլի իքի եիւզ միլիոն Գաթօլիք,
հէպ ֆէնա օլուն . չիւնքի նալը քի
տէտիք, պուլունլարն հիւ պիր Օթուզ-
սէքիլլէրի գապուլ իթմէյէ :

Պէյհիտէ եէրտէ պաղըրըլար,
հայգըրըլար քի, Ֆրանսըլ Գաթօլիք
տէյիլ մի, պիզ տէ ճնլար կիպի Գա-
թօլիլիլ, եալան . Ֆրանսըլ տալ
քէնտիլլէրինի գապուլ իթմէլ . իլթէ
իսպալը : Էհհամիլիլան, պուլունտա
տա Ֆրանսըլ վար, Ֆրանսըլ սէֆա-
րէթի, վէ իթթիսիլիտէ պիր քիլիսէ,
քի ալէմին պիլիլի կիպի, սէրայ Ժա-
մը տէնիլ, գօ Օթուզսէքիլլէրին պի-
րիսի պու Ֆրանսըլ սէրայը Ժամընա
կիթսին, վէ քէնտիլլէրինի թանրաա-
լագ, պատարագ վէ խոստովանը
իտէպիլսին, պիզ հէպ տէտիլլէրիմիզի
կէրի ալըպ, քէնտիլլէրինէ թապի օ-
լուրուզ, վաթ մը քէնտիլլէրինտէ տէ
պէօյլէ պիր ճէսարէթ, պօյլարըն
կէօրէլիմ :

Էօյլէ իսէ միլլէթին ալիսարհական
վէ եկեղեցական Էքսէրիլլէթի, Բա-
բա, Սուրբ Ժողովք, Տիեզերական
Ժողովք, գարտինալար, Էպիսկոպոս-
լար, իքի եիւզ միլիոն Գաթօլիք, պիր
թէրաֆտա, վէ օթուզ սէքիլլէր, եա-

խօսող զորքը ելլի անկանոն վե սարգել-
եալ քահանայ վե իւշ տէօրթ ֆիրարի
վե մազուլ փիսգորոսար օ պիր թէ-
րաֆտա օլտուղու հալտէ, հանկարծնա
թապի օլմագ առաւելթ վե հազդա-
նիլէթ, վե հանկարծնա թապի օլմագ
դարազ վե նէֆսանիլէթ տիր, օգու-
յանլար էյի տիւրիւնսնէր:

Լաքին կէլէլիմ շիմոի իշին պաշգա
պիր ճիհէթինէ: Պաղըպ կէօրտիւքտէ
քի, քուհանտէն հիշ պիր իւմիտէրի
եօդ, հէր եհրտէ գօլլարը գանատլա-
րը գըրըմըշ, նէ եաքսընլար. լազըմ
կէլիւր քի, ճիմանի հիւքիւմէթէ, եա-
նի պիր իֆթիխար թապի օլտուղու-
մազ տէվէթը Ալիյէյէ միւրաճաթ
իթսնիլէր:

Ալլահ բազը օլտուն քէնտիլէրին-
տէն, պիղէ պուռնան պէօլիւք պիր
էյիլէ իտէմէլէր տի: Պիղէր թապի
օլտուղումազ Տէվէթը Ալիյէնին ա-
տալէթ վե հազդանիլէթինտէն օլ
տէրէճէ էմինիլ քի, շու խուսուստա
պիղէրէ հէր նէ էմր պույուրաճադ
օլա, պաշըմըշ իւղէրինտէ տիր,
գէրընէնէ գատար իթաթ իթմէյի
պիղէ ազտէմը վաճիպէի զիմէթ վե
իֆթիխար առտ իտէրիլ: Նիշին քի
տէվէթը Ալիյէ միւրէլը իտէվիլէյէ իհ-
սան պույուրաճադ իթիազաթը բու-
հանիլէյի քէնտիլէրինտէն բէք էյի
թանըյլա, մուհաֆազաթնա տայիմա
հիմմէթ պույուրաճադ:

Սայէյի Շահանէտէ մուամէլաթը
էօթիլէ մահվ օլապ, Տէվէթը Ալի-
յէ կէրէք ճիմանիճէ վե կէրէք բու-
հանիճէ, նիզամ, հիէրարշի, տիսիր-
լին նէ տիր քիմէյէ սօրիմազ. Տէվէթ
Բօմա քիլիսէսի եանի իրիսթիյանլը-
ղն էն պէօլիւք քիլիսէսին հուգու-
գունու այսադ ալթընա ալթա տա,
պէշ օն սէրքէշէ թէպիմ իթմէլ. Տէվ-
էթ, հանկը թէպապսը քէնտիլէ տո-
ալը տըր, Գաթիլիլէրին նէ մազար-
լաթը եա ֆայտէսի վար, Բարա նէ
տիր, Հասուն նէ տիր, Շարգ Գաթ-
իլիլէրի տէնիլէրին նէ տիր, պուն-
լարըն հիշ պիրինի, շամաթալը արդու-
հալլարտան բաթըրթըրլարտան, էր-
մէնի զազէթալէրինտէն, վե թարադ-
գըտան էօյրէնմէյէ իհթիմաճը եօդ
տուր: Հիւքիւմէթը սէնիլէ եարաճա-
ղըն եարաթ. պիր պույուրաճադ Աա-
լի իլէ Շարգ Գաթիլիլէ տէնիլէն ֆըր-
դայա ումուրու ապիլէլէրինին իտա-
րէսինէ մուվադգաթէն նէ սիւրէթ
վէրէպիլտի իսէ վէրտի. հանկը քիլի-
սէյէ կիտիպ կիթմէյէճէլէրինի, պա
իրատէի Ալիյէ պէյան իթտի. վե քի-
լիսէ գարուլարընա թապիլ քի թաթի:
Տէվէթ քի քիլիսէ հուգուգըրընըն
մուհաֆազաթը իլիւն տաթի Բօմա
քիւրտի իլէ սէօյլէշմէքտէ տիր,
թէքրար սէօյլէրիլ իթմաթընտա տէվ-
էթին հէր նէ իրատէսի գուհուր ի-
տէրսէ, պիլուպուտիլէ ճիւմէսինէ
շիմոիտէն թապիլիլ:

Նէ լազըմ էօյլէ իսէ, պէհէր եէվմ
բարաս, ճէմիլէթ, էսնաֆ, միւթէ-
պէրան հէր կիւն Պապը Ալիյէ գօ-
շուպ վիւքէլայը թաճիլ իթմէք, թէ-
րաֆըն պիրի տէվէթը Ալիյէնին իրա-
տէի գաթիլէսինէ մուսթազըր օլարադ
պէրէյէպիլտիլ հալտէ, օ պիրի նէ-
յէ սապը իտիւպ պէրէյէմէյօր աճա-
պա:

Տէվէթ պա պույուրաճադ Ալի, ու-
մուրու առիլէնին իտարէսի իլիւն պիր

մէհիւպ, պիր հիլէթ թէշքիլ իտէր,
աղիմ թէշէքքիւրէր օլուր. Տէվէթը
Ալիյէ պիղէ պուռնան պէօլիւք պիր
էյիլէ իտէմէլ տէյի սէնալար սունու-
լուր: Նիլիմի տէօրթ սաթի սիւրմէլ,
պիր դաշ եիւղ քիշի պապը Ալիյէ
տէօթիլիւպ, պու իտարէ իթմէլ,
պիղէ պիր բաթիլէք վէր պաղըրըրլար:

Տէվէթ պիր կիւն ազտէմ, հանկը
քիլիսէլէրէ մուվադգաթէն տուխուլ
իտէճէլէրինի պա իրատէի Ալիյէ պէ-
յան իտէր, էրթմէսի կիւնիւ հէպ քի-
լիսէլէր պիղիմտիր, բարալարընը պիղ
վէրտիւք տէյէրէք, ճիւմէսինի պիր-
տէն թալէպէ գալըրըրլար:

Տէվէթ հալա բաթիլիլիլիլ, իւթ-
պէթուլ Հասուն էֆէնտի տիր, տէր.
պուրլար կէօյա Հասուն էֆէնտի աղ
օլմուշ վե իսթիլիթադա չէքիլիլ կիպի
հիսապ մաթիլուպ իտէրէր:

Ալլահ ալընա, պի թէրաֆ օգու-
յանլար սիլ շահատէթ իտին: Բուհա-
նի հիւքիւմէթ իլէ ուղարալըրլար, վե
պիր հազդ գաղանամաթըրըր հալ-
տէ, բուհանի հիւքիւմէթի թանըմա-
յըլ պաղըրըրլար. տիւնիլիլ հիւքիւ-
մէթէ միւրաճաթ իտէրէր, վե վէ-
րիլէն պույուրաճադ վե ալմալիլէ գա-
նաթ իթմէլիլ, հէր կիւն թաճիլ-
լիլ վէրիլ, հէր սաթի հիւքիւմէթի
պիլիսէպուր իտէրէր. Պէօյլէ պիր հա-
րէքէթ, դարազ, նէֆսանիլէթ, իտ-
տաա տէյիլ տէ նէ տիր: Վէ դարազ,
նէֆսանիլէթ վե իտտաա բաճօն մու-
տուր, պապիլէթ հազդանիլէթ մի-
տիր քի, ալէմ պուրլարա թէպիմ օլ-
տուն:

Ալլահն էս իտարէյան ի Գաթիլիլ և ապիլի-
լաթն, և ուր է Գաթիլիլ ի Գ:

Մէտայը Հազդէթտէն սէօլ աղ-
նայանա սէլամ վե սէնա:

ՕՐԹԱՔԵՑ

Ա.Չ.Ա.Տ. ՍԿԶԲՈՒՆԻ

Ապրիլ 25 ճումաա էրթմէսի կիւնքի
Մէմուհաթա Օրթաքէօյաթէն «նիկայ
պարադայիլ մէջ հասարակութեան
պիտայիլ լոյս մը յաւելլու նկատմամբ»
տէրճ օլունան ուղուն պիր պահաթ
օգուտուղումազտա իտայընա թուհաֆ
շէյլէրէ թէսատտիլի իթտիլ: Իլը
սահիֆէնին պիրինիսի սիւթունունու
կէշտիլ, հաքէզա իքինիլի վե իւ-
շիւնիլիլ, լաքին հէնիլ անաթիւթա-
րընը պուրաճաթը քի, պիր քէրէ
կէօթիլէն թուհաֆիլաթն մանասընը
վէրէյիլտիլ: Կէլիլ, եթիլիլտիլ տէօր-
տիւնիսի սիւթունունու զանըմըճա 49
ունու սաթըրընա, արատըրըմըլ միֆ-
թաճը, հիւքիլէթիլան անաթիլաթը
պուրաճաթ վէ պու տա «Ա.Չ.Ա.Տ. ՍԿԶԲՈՒՆԻ»
ըմը: Հէյ վալի, իւշ սէնէ մուգաթ-
տէմ պուրաճաթ օլայտը, Բարիլին
էքսօթիլիսիս իւնիլիլտէլ սէրիլիսինտէ
իլը Բիլիլ գալարըր, հիշ չիւպէ-
սիլ. ազատ սկզբունք վադաա
սէրպէսթ տիւրիւնէք, սէրպէսթ մու-
ամէլաթ, են. են. իշիթմիլիլտիլ. լա-
քին ազատ սկզբունք պու պիր հիւք-
մէթ, հիւքիլէթը հիւքիլէթի տիր քի,
ապա իշիթիլմէմիլ իտի, Սկզբունք,
մէպտէ, էսաա, տէնիլէն շէյ Գաթիլիլ,
միւթիլէնիլիլ-թաղիլիլ, եանի տէյիլիլ-
մէլ, միւթպաթա, եանի հէր վաղըթ-
տա հիւքիլիլ պիր օլան շէյլէր տիր:

Պիր սկզբունք, հէմ սկզբունք օլուն,
հէմտէ սէրպէսթ օլուն, էանի հէմ
թապիլիլ տէյիլիլտէլ օլուն, հէմ տէ
իսթիլիլտէ տէյիլիլտէլիլ, հէմ միւ-
ճէրէտ օլուն, հէմ տալիլ օլմաստա
օլուր հիւքիլիլտէ թութուլապիլիլ,
պուրու իլմի մանթըլ հաղմ էտէմէլ.
քէնտի ֆիլիլիլտէ գանաթ իթմէ-
յիլ, չօգ արատըլ թարատըլ, պու
ազատ սկզբունք պուրաճաթ միւթիլ
օլմատը. վե իլմա էտէրիլ շու բուն-
թօյու իլը մէմիլիլտէ միւթէք-
րէյէ ալընլար վե իսիլապաթըր գըս-
սաճա Մէտայը Հազդէթէ թէպիլիլ
էթիլիլտէ: Էյէր պէօյլէ պիր նուր տա-
չապիլիլտէ իսէ Շարգտա, ալը օլուն,
«Տիւրքիլալ լարգապիտադ» . պու
պիղէ էլիլէրիլ, չիւնքի պիր տէֆա
Օրթաքէօյ պու «ազատ սկզբունք»
թէմէլ գօր իսէ, արթըլ հէր պիր
հաղըրընը մանասընը ալէմ վէրէպի-
լիլ: Ալ պու սէրպէսթ էսաա անաթի-
լաթը էլիլէ, վե չափունք Լու-
սաւորչալիլաթըն «նիլիլ իրաւասու-
լիլիլունու աղնարըն. Աղնարըն, նէ
տէմէլաթիլ «նիլիլ իրաւասու-
լիլիլ» նէ տէմէլ տիր. են. են: Հաթ-
տա նաթիլաթ պիր շէյ գալմադ. «Ժառ-
գիտութեան» աճապ պուրաճաթ:
Պու անաթիլաթըն էսիւնտէ հէր կիլ-
լիլ գալիլաթ ալըլը. օնուն գալիլ-
լիլ իլէ Օրթաքէօյիլ Լուսաւորչալ
ժողովըրունուն պիր միւշքիլիլ տալիլ
«նիլիլ հալլ էտէրիլ թա չիմտիլտէն:
Դիւթալ է, տէրէր, սկզբունք մը
էքսպարանաւորիլ, պիր էսաթ թէշ-
քիլ էթմէք միւշքիլ տիր: Էսաա ա-
զատ օլապիլիլ իսէ, թէշքիլ օլմաս-
տա սու իլմէքտէն գօլայ օլուր. չիւն-
քի էսաա ազատ իմիլ, պէօյլէ թէշ-
քիլ օլմալա, շէօյլէ թէշքիլ օլուն
տէնիլիլտէլիլ, տաճա գօլայը վար, նէ
թարը թէշքիլ էթմէք իլիլէ էլիլէրիլ-
սէ, էսաթնա էօյլէ պիր շէլ վէր,
չիւնքի էսաա սէրպէսթ օլունգա,
օլունգա, օլմամ տէյիլէյէճէք, իլիլէ
սիլէ պիր քիւլիլք տէ իլմէլիլ իթ-
տիլ: Լաքին շունու զայրէթ էթմէլիլ
քի էվէլա «նիլիլ», էսաա գօմալը սօն-
րա պիլիլտէն չալըլըմալը, պիր պէյիս
եօդ: Թէքիլիլտէ սկիլը ազատ տըր:
Չէքիլիլտէլիլ իլիլ իլիլ տօղըրալը,
վե ճէսարէթ իթմէլիլ, պիլա իհթի-
լալ, իլան տալիլ էյլէմէլիլ քի, «Ազատ
պիր քիլիլ» գուրուգ. (տաճա
պաշը եօլապաթը, եթիլիլտէ, ամմա
էսիւթիլաթէք իլաթը իլէ պէլիլմ
կէլիլ): Պապաթ պուրաճաթ տա շու
միւշքիլաթը հասըլ օլմադըլ քի,
պու ճէտիլ քիլիլէ 1870 եալընտա
օլմայաճադըլ, նէ զիւնը վար, տօղ-
մատան պին սէքիլ եիւլ էթմիլ եա-
լընտա տըր տէմէյուլալ քի, ութա-
նալըմ, թարիլ թուլաթըլ, կիւնիլ-
րինի պիր պիր սայարըլ: Ալլահ քէ-
րիլ տիր:

Մէտայը Հազդէթ զաղէթայը միւ-
թէպէրէսի միւթիլիլտէլիլտէլիլ:

Մ. Ալիլ 3 նիսան 1870:

Բիֆաթիլ էֆէնտիլ հաղըթիլէրի,
Հաղէթա միւթիլիլտէլիլտէլիլ վէպիլ-
ֆիլ վաթանտալարընը թէքիլիլտէ ա-
տապ ու իթաթիլ հուտուլարընտան

թէճալուլ իթտիլմէյէրէք, վաթա-
նընը թէրադըլը մամուրիլէթինէ
էլ հասըլ թէրպիլիլ մէսալիլիլ վաթա-
նըն իսթիլիլտէ էսապալը նէյէ միւն-
հասըր պուրաճաթը, մէտէնիլ-
յէթ վե թէրադըլէթիլ նամատը օ-
լան ալիլ մէմալիլէր իտայըրըն մու-
հապալէթ վաթանի իլէ իթիլիլտա-
լարընը թաֆիլաթ լու մուպահա-
սալար նէյր իտիլալ, պու եօլա տէվ-
էթ ու վաթանընա իլմալէթ իթմէք
օլմալը միւթաթիլիլ թարիլիլ տիր.
նասըլ քի էրմէնիլտէ զաղէթալարընը
թայմըլը օլան Մէմուհաթ Հաթտիլ-
սին միւթիլիլտէ սապըլը, օլ զաթը ֆէ-
թանէթ սըֆաթ սաթտէթու Յ. Վար-
դան պէյ հաղըթիլէրի, միւթալը մու-
հարէր իւլը, օն եէտի սէնէ միւ-
թէմատիլտէ տէվէթէ վե վաթանա վե
միլէթէ իլմալէթ իտիլալ, վաթան ու
միլէթ թէվարիլիլտէ շէօհէթիլիլ
գալէմիլ իլէ իսթիլիլ պաղը իթտիլ, վե
էլան տալիլ պիլիլմէլ հազդանիլէթ
թարաֆտարընտան զիլիլ ճէմիլ-
սի եաթ վե թիլքէթա օլունարադ,
հազդընտա սէնալէր վե թէշէքքիլ-
լէր օլունմադտա տըր, Գաթիլիլ օլմա-
յան էրմէնիլտէ զաղէթալարըն էքս-
թիլ վէպիլիլ մէլալիլ մէլքիլիլ-
լէրինէ մուղայիլ իթիլիլտալ վաթանա
մուղիլը նէլիլէթիլ իլէ պէյիլէ ա-
հալի չիլադ թօլուլալարըն էքմէք-
տէն իթիլիլտէ իթմէլիլտէլիլ. շէօյլէ քի
իլմէլէթ մուղալմալը Օսմանի եէլ
մէլէլալ եէլ միլէթ օլմայուլ, իտ-
եան ու իլալմը միւթիլիլտէլիլտէ միւ-
րէքէլալ պիր իթիլիլտա օլունգուն
տան, քիմէնիլտէ զալիլ ու մէլէլիլտէ
տօղումալարադ, վաթանը իլմալար-
ըն իթիլիլտալը թէյիլտա, վե ահա
լիլ վաթանտալը մուհապաթիլ իլէ
պիրպիլիլտէ սէվիլալ իւշ կէյիլէրէք
թէրպիլիլ մէսալիլիլ վաթանա չալըլ-
մալարըն թէվիլիլտէ շամիլ կիւլէլ
կիւլէլ պահալար նէլը իթմէլէրինէ
վաթանըմըլը մէմալիլտէ սայիլէր-
տէն զիտէ իհթիլաթ օլունգուն տէր-
քէթա իլէն, 89րն էնֆատը, օն տօ-
ղունգուն տէհիլ իլմի իլէ միւթէ-
նէվէլ, իտտասարնտա պուրաճաթ
էվալարը, շու գալիլիլ միւթթա-
լիլէրէ նազարըն էլմէլիլտէ իլէ պադ-
մայարադ, վե տօղըրալ պադմադ
տա իթիլիլտալ քէրտէլիլ օլմա մէպ-
տէլէրէ էլիլմէլիլտէլիլտէ, սայիլի
հաղըթիլ Շահանէտէ 89րն իֆալը
ֆաճիլէրինի վե մէպտէլը մէքու-
հէլէրինի մէյաթը օլիլթիլալ պէ վա-
ղընա ճէսարէթ իտէմէլիլտէլիլ իլիւն
սէթը իտիլալ, իլըմ ու զարալարընը
բուհանի կիւրուհի ալէլիլտէ իսթիլա-
պիլէլ, պիր գաշ սէնէտէն պէրու միլ-
լէթիլիլտէլիլ էվմիլաճալիլ բուհանի-
լարըն, եանի իլմալիլ վե եպիլիլ-
պուլար վե բաթիլիլտէլիլ հազդընտա
էնվալը հիւքիլէթիլ իլէ մէվու վա-
րադարէլէր նէլը իւ իլան իտիլէք,
ճէմալը միւթալիլէլիլտէլիլ գալիլիլ-
տէն բուհանի հիւքիլմալարընա լա-
յըլ վե մուգաթտէս սայըլան իթաթ
բուհանա մահվ ու իլալէ իթմէլէ
մալաֆաթ, վե իտարէիլ բուհանիլ-
լէրինէ (իլ փօփօլ սօլաան) սէտայը
նամէրլիլտէլիլ նիտա իթմէլէլ մազ-
հար օլապիլտիլտէլիլ, իտարէիլ բուհա-
նիլէրինի հիլէթիլիլտէլիլ էլհէր ճիհէթ
մուգալիլմէլէլ գուտրէթիլ օլմալար-
ընտան պաշգա, պաղը տիւնիլիլ

